

Kirje toimittajalle

Markku Salmenperä ja Anne Kuitunen

Kollegat Seija Sipola ja Päivi Laurila käsittelevät ansiokkaassa kirjoituksessaan vasopressiinin potentiaalisia käyttöaiheita elvytyksessä ja tehohoidossa. (1) Koska tämäkin kirjoitus saattaa rohkaista klinikkoja hoitokokeiluihin haluamme kiinnittää huomiota yhteen kirjoituksen kohtaan, joka kokemuksemme mukaan on jo ennen tätä kirjoitusta aiheuttanut hämmennystä ja sekaannusta. Kirjoituksen lause, "Vasopressiini on yhdeksästä aminohaposta koostuva nonapeptidi, (arginiini-vasopressiini), jonka synteettinen analogi on desmopressiini", on tulkittu niin, että desmopressiinin ja sen luonnollisen kantahormonin vaikutukset olisivat biologisesti analogisia. Kun l-arginiini-vasopressiinin (argipressin) l-arginiini korvataan sen optisella isomeerilla d-arginiinilla (desmopressin), tämän "analogin" vaikutus muuttuu merkittävästi sekä farmakokineettisesti että -dynaamisesti. Argipressin aiheuttaa V1-reseptorin alatyypin ja solunsisäisen fosfatidyli inositolin välityksellä vasokonstriktion kun taas desmopressin aiheuttaa V2-reseptorin alatyypin ja solun sisäisen syklisten mononukleotidien välityksellä vasodilaation. (2) Jälkimmäisen vaikutuksen saattaa myös aiheuttaa prostasykliinin ja typpioksi-

din paikallisten pitoisuuksien nousu. Vaikutusmekanismista johtuu, että hypotensio on desmopressiinin annon (Minirin[®], Octastim[®], Ferring AB) merkittävä sivuvaikutus silloin kun tavoitellaan hemostaattista vaikutusta tai pitkittynyttä antidiureesia. (3) Kun tavoitellaan patologisesti laskeneen ääreisvastuksen kontrollointia ja hypotension korjausta on käytettävä argipressiiniä (Pitressin[®], Parke-Davis GmbH).

Kirjallisuusviitteet

1. Sipola S, Laurila P. Vasopressiini – uusi lääke elvytykseen ja tehohoidon? *Finnanest* 2002; 35: 301-304.
2. Richardson DW, Robinson AG. Desmopressin. *Ann Intern Med* 1985; 103: 228-239.
3. Salmenperä M, Kuitunen A, Hynynen M, ym: Hemodynamic responses to desmopressin acetate after CABG: a double blind trial. *J Cardiothorac Vasc Anesth* 1991; 5: 146-149.

Markku Salmenperä, dosentti, ylilääkäri
Anne Kuitunen, LT, erikoislääkäri
Anestesiologian ja tehohoidon klinikka,
Helsingin yliopistollinen keskussairaala
PL 340
00029 HUS